

วิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้ Factor Analysis of the Desirable Characteristics of University Graduates in South of Thailand

ปัญญา ชูช่วย^{1*}, ศัจฉนันท์ แก้ววงศ์ศรี² และวิภาวรรณ ศรีใหม่³

Punja Chuchuy^{1*}, Sujanun Khawwongsri² and Wipawanna Srimai³

^{1,2} อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

^{1,2} General of Educational, Faculty of Liberal Arts and Educational, Hatyai University

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

² Thai communications of Business of Educational, Faculty of Liberal Arts and Educational, Hatyai University

* Corresponding author, E-mail: punja@hu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาที่มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้ 2) การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้ที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารสถานประกอบการในภาคใต้ซึ่งบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555-2556 เข้าทำงาน จำนวน 545 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน 3) ด้านความสามารถทางสติปัญญา 4) ความรับผิดชอบและการทำงานเป็นทีม 5) ทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี 6) บุคลิกภาพและภาวะ 2. การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากับ 3.84 โดยด้านความรับผิดชอบและการทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.01 รองลงมาด้านบุคลิกภาพและภาวะผู้นำเท่ากับ 3.90 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานเท่ากับ 3.82 ด้านทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีเท่ากับ 3.80 ด้านคุณธรรมจริยธรรมเท่ากับ 3.76 และด้านความสามารถทางสติปัญญาเท่ากับ 3.73 ตามลำดับ

คำสำคัญ: องค์ประกอบ คุณลักษณะ บัณฑิต สถาบันอุดมศึกษา

Abstract

This research was the investigation of the components of the desirable characteristics of university graduates. It aimed to 1) carry out the exploratory factor analysis of the desirable characteristics of university graduates, 2) to carry out the confirmatory factor analysis of the desirable characteristics of university graduates in South of Thailand, 3) to study the desirable characteristics of university graduates from the factor analysis, and (4) to compare the desirable characteristics of university graduates. The samples were 1,125 executives of establishments which employed the graduates who graduated during 2012-2014. A set of questionnaires designed by the researcher was used to obtain the data. The research revealed the following results.

1. The exploratory factor analysis of the desirable characteristics of university graduates consisted of six key components: 1) morals and ethics, 2) work competency, 3) intelligence, 4) responsibilities and being teamwork, 5) communicative skills and using technology, and 6) personalities and leadership. 2. The study of the desirable characteristics of university graduates for both overall picture and each separate segment made up the mean at a high level at 3.84. The responsibilities and being teamwork rated the mean at the highest level at 4.01, followed by personalities and leadership at 3.90, work competency at 3.82, communicative skills and using technology at 3.80, morals and ethics at 3.76, and intelligence at 3.73 respectively.

Keywords: Factor Analysis, Characteristics, University Graduate

บทนำ

สถาบันอุดมศึกษาเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการผลิตบัณฑิต โดยต้องผลิตคนที่มีคุณภาพเจริญงอกงามด้วยภูมิแห่งปัญญา มีทักษะ คุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และสามารถดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) ปัจจุบันการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาทุกสถาบัน ได้ดำเนินงานด้านการศึกษาที่เน้นผลผลิตที่ตรงกับความต้องการของหน่วยงานที่ใช้บัณฑิต โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดกรอบการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์อันสำคัญที่บัณฑิตพึงมี ในการก้าวเข้าสู่การประกอบอาชีพในอนาคต สำหรับบัณฑิตที่เป็นผลผลิตของสถาบันอุดมศึกษานั้น นอกจากจะมีความรู้ความสามารถในด้านวิชาการและวิชาชีพแล้ว บัณฑิตต้องมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สำคัญตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาและคุณลักษณะของบัณฑิตตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต โดยกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาในการประเมินบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

การศึกษาประกอบด้วยคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำคัญ 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนคุณลักษณะของของบัณฑิตนั้นอาจมีความแตกต่างกันตามลักษณะอาชีพของบัณฑิต เช่น ทักษะการบริหารจัดการ การเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน การก้าวทันวิทยาการใหม่ ๆ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้กับการปฏิบัติงานจริง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2555) นอกจากนี้ทีศนา แคมมณี (2553) กล่าวไว้ว่า คุณลักษณะของบัณฑิตระดับปริญญาตรีเป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงความสามารถ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีภาวะผู้นำ สามารถใช้ความรู้ทางวิชาการวิชาชีพแก้ปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ ได้ และเป็นบุคคลที่มีความใฝ่รู้ มีความทันสมัย มีคุณธรรมความรับผิดชอบต่อวิชาการ วิชาชีพ และสังคมและเป็นคุณลักษณะที่บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีพึงมี มหาวิทยาลัยทักษิณ (2547: 26-27) ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่ปฏิบัติงานภายในสถานประกอบการไว้เป็น 3 องค์ประกอบ คือ 1) ความรู้ ความสามารถในวิชาการ/วิชาชีพ 2) คุณธรรม จริยธรรม และมนุษยสัมพันธ์ 3) ความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2551) ได้กำหนดคุณลักษณะและคุณสมบัติของบัณฑิตที่พึงประสงค์ไว้ 4 องค์ประกอบคือ 1) ด้านความรู้และปัญญา 2) ด้านความคิด 3) ด้านทักษะ 4) ด้านประสบการณ์ 5) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 6) ด้านดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ซึ่งการประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของแต่ละสถาบันแตกต่างกัน การประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์นับเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งทั้งนี้เพื่อให้สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทราบข้อมูลคุณลักษณะที่พึงประสงค์อันสำคัญที่ตรงกับตามความต้องการของผู้ประกอบการและตลาดแรงงานมากขึ้น และทำให้บัณฑิตสามารถทำงานได้อย่างมีความสุขนอกจากนี้การประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตตัวบ่งชี้คุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษา สมศ. 2 ที่สำคัญตัวหนึ่งในการประเมินคุณภาพการศึกษา

จากข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยหลายท่านได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตไว้แตกต่างกันโดยมีองค์ประกอบที่หลากหลาย ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้ที่เข้าทำงานในสถานประกอบการต่าง ๆ ตามทัศนคติของผู้ใช้บัณฑิต เพื่อใช้เป็นประเด็นคำถามสำหรับการประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตโดยนำข้อมูลที่ได้มาใช้สำหรับวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ การหาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เพื่อให้ทราบข้อมูลองค์ประกอบที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาสำหรับการนำไปใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาให้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการมากที่สุด นอกจากนี้สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเผยแพร่แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตบัณฑิต เช่น ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งผู้ปกครอง และตัวนักศึกษาเอง เพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพเพื่อไปช่วยในการพัฒนาสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้ที่เข้าทำงานในสถานประกอบตามทัศนะของผู้บริหารสถานประกอบการ
2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้ที่เข้าทำงานในสถานประกอบตามทัศนะของผู้บริหารสถานประกอบการ

แนวคิดทฤษฎี

Maryville University (2013) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตประกอบด้วยคุณลักษณะ 7 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ทักษะทางการสื่อสาร ต้องเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะและศิลปะในการพูดการนำเสนอผลงาน
2. ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ต้องเป็นผู้ที่มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตีความ และประเมินคุณค่าสิ่งต่าง ๆ ได้
3. ทักษะทางด้านเทคโนโลยี ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ในการวิจัย และการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ทักษะการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล มีความสามารถในการวางแผนการดำเนินงานวิจัย ในสาขาที่ศึกษา
5. ทักษะความเข้าใจถึงความซับซ้อนของวัฒนธรรม มีสามารถในการสื่อสารกับผู้มีวัฒนธรรมแตกต่างกันได้อย่างดี
6. มีมุมมองที่กว้างไกล เป็นผู้ที่มีความรอบรู้เกี่ยวกับสิ่งรอบตัว
7. มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม สามารถประเมินและตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นด้วยเหตุผลได้อย่างเหมาะสม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา (2552 : 1-2) ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตระดับปริญญาตรีไว้ดังนี้

1. ด้านความรู้ความสามารถ ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในสาขาวิชาชีพและมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานทางวิชาชีพได้เป็นอย่างดี สามารถประยุกต์ความรู้สู่การปฏิบัติได้ มีความรู้เท่าทันเหตุการณ์ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ในการสื่อสาร มีทักษะในการทำงานเป็นทีม มีทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดอย่างเป็นระบบ มีความสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้ มีความคิดเชิงนวัตกรรม
2. ด้านเจตคติ ต้องเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ เห็นความสำคัญของความรู้และการเรียนรู้ ตระหนักและมีความสำนึกในความเป็นไทย ตระหนักถึงแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

3. ด้านบุคลิกภาพ ต้องเป็นผู้ที่มีความกล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง มีวินัยในตนเอง มีความสัมพันธ์ที่ดี มีความสามารถในการจัดการกับภาวะทางอารมณ์ มีสุขภาพแข็งแรง มีความอ่อนน้อมถ่อมตน

4. ด้านคุณธรรมจริยธรรม ต้องเป็นผู้ที่มีภาวะทางคุณธรรมจริยธรรม (MQ) มีจรรยาบรรณวิชาชีพ มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2552) กำหนดองค์ประกอบที่สำคัญของคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติประกอบด้วยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม (Ethics and Moral) หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรมจริยธรรมด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตามศีลธรรมทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม

2. ด้านความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิดและการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่าง ๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

3. ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจ ในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่าง ๆ ในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal skills and responsibility) หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical analysis skills, communication and information technology skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

และจากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของของเอกชัย เหล่าอิสริยกุล (2547) ฉวีวรรณ แจ่มกิจ และคณะ (2554) สนทยา เขมวีรัตน์ (2545 : 88-90) ศิริวรรณ สิริพทุไธวรรณ (2547) พบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตในแต่ละงานวิจัยมีความแตกต่างกันไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นเจ้าของกิจการ ผู้จัดการหรือหัวหน้างานของหน่วยงานที่บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในปี 2555 เข้าทำงานในทุกจังหวัดที่บัณฑิตทำงาน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นเจ้าของกิจการ ผู้จัดการหรือหัวหน้างานของหน่วยงานที่บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี 2555 จากสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้เข้าทำงาน จำนวน 545 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยเลือกสถานประกอบการที่บัณฑิตเข้าทำงานนานเกินกว่า 6 เดือนมาใช้เป็นข้อมูลในการวิจัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการจัดกลุ่มสนทนากลุ่มย่อย (Focus group) โดยเชิญผู้บริหารสถานประกอบการ จำนวน 30 คนเข้าร่วมปรึกษาหารือและเสนอแนะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการให้ครอบคลุมกับคุณลักษณะของบัณฑิตและจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย โดยผ่านการพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน มีค่าความสอดคล้องของข้อคำถาม ตั้งแต่ .60 ขึ้นไป และนำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับแก้แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารสถานประกอบการและหัวหน้างาน จำนวน 35 คน นำผลที่ได้มาวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ โดยมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .365-.904 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .894 ซึ่งได้ข้อคำถามที่ผ่านการหาคุณภาพเครื่องมือ จำนวน 55 ข้อ นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพเครื่องมือมาปรับปรุงเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

3. การแปลผล

การวิเคราะห์องค์ประกอบพิจารณาองค์ประกอบที่มีค่าไอเกน (Eigen Value) เกินกว่าหรือเท่ากับ 1.00 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบของแต่ละข้อคำถามเกิน .30 ขึ้นไป (Hair et al,2012)

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในพื้นที่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยเป็นผู้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลเอง และการส่งแบบสำรวจทางไปรษณีย์สำหรับสถานประกอบการที่ไม่อยู่ในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาโดยใช้ระยะเวลาในการจัดเก็บแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2556 ถึง วันที่ 15 มกราคม 2557 ส่งแบบสอบถามสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ไปจำนวน 2,500 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 886 ชุด คิดเป็นร้อยละ 35.44

2) สถานประกอบการที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดสงขลาผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บข้อมูลด้วยตัวผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยโดยการออกหนังสือจากหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อเข้าเก็บข้อมูลในสถานประกอบการ ได้แบบสอบถามสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ จำนวน 276 ชุด

3) คัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ จำนวน 545 ชุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 วิเคราะห์องค์ประกอบสถิติที่ใช้ได้แก่ 1) วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ 2) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) เพื่อหาองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษา

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) ปรากฏผลดังนี้

1. การตรวจสอบความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษา มีค่า KMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) เท่ากับ .842 มีค่า Chi-Square = 20247.23 และ Sig.=.000นั่นคือเมทริกซ์สหสัมพันธ์ที่ได้ไม่เป็นเมทริกซ์เอกภาพ ตัวแปรทั้ง 55 มีความสัมพันธ์กันและมีความเหมาะสมสำหรับการนำมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้มีองค์ประกอบได้ทั้งหมด 6 องค์ประกอบมีค่าไอเกน (Eigen value) ตั้งแต่ 3.239-9.986 และมีค่าร้อยละความแปรปรวนอยู่ระหว่าง 10.102-17.666 มีร้อยละของค่าความแปรปรวนสะสมอยู่ระหว่าง 17.666-83.775 โดยรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบแสดงดังตาราง 1-6

ตาราง 1 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ค่าไอเกน ร้อยละของความแปรปรวน และร้อยละของความแปรปรวนสะสมขององค์ประกอบด้านคุณธรรมจริยธรรม

ข้อ	ตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
15	ความเคารพในสิทธิหน้าที่ของผู้ร่วมงาน	.743
13	การมีจิตสำนึกที่ดีในการทำงาน	.721
14	ความขยัน อดทน อดกลั้นและตั้งใจทำงาน	.702
7	การประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี	.646
5	ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน	.627
4	ความมีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน	.613
2	การทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	.605
6	ความมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ	.581
3	ความประหยัดในการใช้ทรัพยากรขององค์กร	.514
1	การตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงานและการนัดหมาย	.499
8	การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับขององค์กรอย่างเคร่งครัด	.494

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อ	ตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
	ค่าไอเกน	9.986
	ร้อยละของความแปรปรวน	17.666
	ร้อยละของความแปรปรวนสะสม	17.666

จากตาราง 1 พบว่า องค์ประกอบที่ 1 มีตัวแปรทั้งหมด 11 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .494-.743 มีค่าความแปรปรวนเท่ากับ 9.986 คิดเป็นร้อยละ 17.666 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า องค์ประกอบด้านคุณธรรมจริยธรรม

ตาราง 2 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ค่าไอเกน ร้อยละของความแปรปรวน และร้อยละของความแปรปรวนสะสมขององค์ประกอบด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

ข้อ	ด้าน	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
16	ความสามารถในการจัดระบบงาน	.800
17	ความสามารถการดำเนินงานตามเวลาที่กำหนด	.790
18	ความรู้ความสามารถในสาระเชิงวิชาการทั่วไป	.756
19	ความรู้ความสามารถในวิชาชีพ/สาขาวิชาที่สำเร็จอย่างกว้างขวาง	.730
20	ความรอบรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ	.703
21	ความรอบรู้ตัวเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นในวิชาชีพที่ปฏิบัติงาน	.693
23	ความสนใจใฝ่รู้ในการศึกษาสิ่งใหม่ ๆ ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	.686
22	ความใฝ่รู้และทักษะในการพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า	.604
24	ความสามารถและความรวดเร็วในการเรียนรู้งาน	.574
	ค่าไอเกน	5.558
	ร้อยละของความแปรปรวน	16.842
	ร้อยละของความแปรปรวนสะสม	34.508

จากตาราง 2 พบว่า องค์ประกอบที่ 2 มีตัวแปรทั้งหมด 9 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .574-.800 มีค่าความแปรปรวนเท่ากับ 5.558 คิดเป็นร้อยละ 16.842 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า องค์ประกอบด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

ตาราง 3 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ค่าไอเกน ร้อยละของความแปรปรวนและร้อยละของความแปรปรวนสะสมขององค์ประกอบด้านความสามารถทางสติปัญญา

ข้อ	ด้าน	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
31	การพัฒนาความรู้ให้ทันสมัยเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในแต่ละสถานการณ์	.701
25	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	.571
26	ความสามารถในการคิดวิเคราะห์	.548
27	ความสามารถในการแก้ปัญหาในการทำงาน	.568
28	มีความละเอียดรอบคอบในการทำงานได้อย่างสร้างสรรค์	.537
29	ความรู้ความเข้าใจในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ในการประกอบวิชาชีพ	.493
30	นำความรู้ทางสาขาวิชาชีพไปใช้ในการประยุกต์ใช้กับงาน	.445
ค่าไอเกน		3.822
ร้อยละของความแปรปรวน		13.504
ร้อยละของความแปรปรวนสะสม		48.012

จากตาราง 3 พบว่า องค์ประกอบที่ 3 มีตัวแปรทั้งหมด 7 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .445-.701 มีค่าความแปรปรวนเท่ากับ 3.822 คิดเป็นร้อยละ 13.504 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่าองค์ประกอบด้านความสามารถทางสติปัญญา

ตาราง 4 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ค่าไอเกน ร้อยละของความแปรปรวน และร้อยละของความแปรปรวนสะสมขององค์ประกอบด้านความรับผิดชอบและการทำงานเป็นทีม

ข้อ	ด้าน	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
32	ความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติงาน	.744
38	ความสามารถในการทำงานเป็นทีม	.702
34	ความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จตามกำหนด	.655
46	การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อนำความรู้มาใช้ในการพัฒนางาน	.663
41	ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น	.609
37	การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมในองค์กร	.605
33	ความสามารถในการทำงานอย่างมีระบบ	.601

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	ด้าน	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
44	มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย	.584
45	การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์	.509
	ค่าไอเกน	3.620
	ร้อยละของความแปรปรวน	13.116
	ร้อยละของความแปรปรวนสะสม	61.128

จากตาราง 4 พบว่า องค์ประกอบที่ 4 มีตัวแปรทั้งหมด 9 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .509-.744 มีค่าความแปรปรวนเท่ากับ 3.620 คิดเป็นร้อยละ 13.116 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่าองค์ประกอบด้านความรับผิดชอบและการทำงานเป็นทีม

ตาราง 5 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ค่าไอเกน ร้อยละของความแปรปรวน และร้อยละของความแปรปรวนสะสมขององค์ประกอบด้านทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

ข้อ	ด้าน	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
52	การใช้ทักษะการสื่อสารเหมาะสมกับงานที่ได้รับผิดชอบ	.861
53	ความสามารถในการวิเคราะห์งาน/แผนงานที่ได้รับมอบหมาย	.829
50	ทักษะทางภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ จีน ญี่ปุ่น และอื่น ๆ	.741
51	ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์	.705
35	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย	.689
47	ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาชีพกับงานที่ได้รับมอบหมาย	.677
49	ทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาไทย (ฟัง พูด อ่าน เขียน)	.670
55	ความสามารถในการสื่อสารให้ผู้ร่วมงานเข้าใจตรงกัน	.613
54	ความสามารถในการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน	.625
48	ความสามารถในการเสนอข้อมูลหรือผลงานหรือแนวคิดใหม่ ๆ	.554
	ค่าไอเกน	3.323
	ร้อยละของความแปรปรวน	12.545
	ร้อยละของความแปรปรวนสะสม	73.673

จากตาราง 5 พบว่า องค์กรประกอบที่ 5 มีตัวแปรทั้งหมด 10 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์กรประกอบระหว่าง .554-861 มีค่าความแปรปรวนเท่ากับ 3.323 คิดเป็นร้อยละ 12.545 เรียกชื่อองค์กรประกอบนี้ว่า ด้านทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

ตาราง 6 ค่าน้ำหนักองค์กรประกอบ ค่าไอเกน ร้อยละของความแปรปรวน และร้อยละของความแปรปรวนสะสมขององค์กรประกอบด้านบุคลิกภาพและภาวะผู้นำ

ข้อ	ตัวแปร	ค่าน้ำหนัก องค์กรประกอบ
9	การปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับบุคคลอื่นในองค์กร	.796
10	ให้ความเคารพในสิทธิหน้าที่ของผู้ร่วมงาน	.734
11	สุภาพอ่อนโยนและมีสัมมาคารวะ	.717
12	การรู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย ยอมรับความผิดพลาดและหาแนวทางแก้ไข	.679
39	การมีมนุษยสัมพันธ์ดี	.662
40	บุคลิกเหมาะสมกับตำแหน่งงาน	.622
42	ความเชื่อมั่นในตนเอง	.619
43	การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	.580
36	ความสามารถในการเป็นผู้นำที่ดี	.541
ค่าไอเกน		3.239
ร้อยละของความแปรปรวน		10.102
ร้อยละของความแปรปรวนสะสม		83.775

จากตาราง 6 พบว่า องค์กรประกอบที่ 6 มีตัวแปรทั้งหมด 9 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์กรประกอบระหว่าง .541-796 มีค่าความแปรปรวนเท่ากับ 3.239 คิดเป็นร้อยละ 10.102 เรียกชื่อองค์กรประกอบนี้ว่าองค์กรประกอบด้านบุคลิกภาพและภาวะผู้นำ

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากับ 3.84 โดยด้านความรับผิดชอบและการทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.01 รองลงมาด้านบุคลิกภาพและภาวะผู้นำเท่ากับ 3.90 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานเท่ากับ 3.82 ด้านทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีเท่ากับ 3.80 ด้านคุณธรรมจริยธรรมเท่ากับ 3.76 และด้านความสามารถทางสติปัญญาเท่ากับ 3.73 ตามลำดับ รายละเอียดแสดงดังตาราง 7

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษา
ในภาคใต้

ด้าน		S.D.	ระดับ
คุณธรรมจริยธรรม	3.76	0.54	ระดับ
ความสามารถในการปฏิบัติงาน	3.82	0.55	มาก
ความสามารถทางสติปัญญา	3.73	0.72	มาก
ความรับผิดชอบและการทำงานเป็นทีม	4.01	0.59	มาก
ทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี	3.80	0.59	มาก
บุคลิกภาพและภาวะผู้นำ	3.90	0.63	มาก
รวม	3.84	0.56	มาก

สรุปและอภิปรายผล

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้ตามทัศนะของผู้บริหารสถานประกอบการสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้ตามทัศนะของผู้ประกอบการต้องประกอบทั้งหมด 6 องค์ประกอบได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน 3) ด้านความสามารถทางสติปัญญา 4) ด้านความรับผิดชอบและการทำงานเป็นทีม 5) ด้านทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี และ 6) ด้านบุคลิกภาพและภาวะผู้นำ สอดคล้องกับสายฝน บุษบา และคณะ (2550 : 8) คุณลักษณะที่พึงประสงค์พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกมาของบุคคล สามารถแบ่ง 6 ด้าน คือ 1) ด้านบุคลิกภาพมีความสุ่มรอบคอบ มีกิริยาท่าทางวาจาสุภาพอ่อนโยน มีความกระตือรือร้นในการทำงาน 2) ด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นผู้ที่มีความเป็นกันเองกับผู้ปฏิบัติงานทุกคนโดยไม่แบ่งสายงานขอช่วยเหลือเกื้อกูลผู้ปฏิบัติงานทั้งในเรื่องงานและส่วนตัว ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี 3) ด้านความรู้ความสามารถ เป็นผู้ที่มีความรอบรู้ทางวิชาการวิชาชีพของตนและวิชาชีพต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง เป็นผู้ที่จะศึกษาค้นคว้าอยู่ตลอดเวลา มีผลงานที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าเป็นผู้ที่มีความรู้และความสามารถทัดเทียมกับผู้อื่น 4) ด้านทัศนคติต่อวิชาชีพ เป็นผู้มีความภูมิใจในวิชาชีพและการใช้ภาษา 5) ด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่ปฏิบัติและยึดหลักการและความถูกต้องในการดำเนินชีวิต พร้อมทั้งมีความซื่อสัตย์ สุจริตต่อตนเองและสังคม มีความอดทน อดสาหะและขยันหมั่นเพียรเป็นคนมีเหตุผล เอาใจเขามาใส่ใจเราและรู้จักกาลเทศะในสถานการณ์ต่าง ๆ 6) ด้านความรู้ความเข้าใจทางระเบียบวัฒนธรรม เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรม ประเพณีขนบธรรมเนียม ศาสนา วัฒนธรรม และสมรรถภาพด้านอื่น ๆ ที่มนุษย์ได้จากการเป็นสมาชิกของสังคมไม่สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2552) กำหนดองค์ประกอบที่สำคัญของคุณลักษณะของบัณฑิตกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติประกอบด้วยคุณลักษณะที่พึง

ประสงค์ 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไม่สอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2555) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต มี 7 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมด้านความรู้และประสบการณ์ ด้านคิดเป็นแก้ปัญหาได้ มีความรับผิดชอบ ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ด้านทักษะการศึกษาทางไกลและการค้นคว้าด้วยตนเอง

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้ตามที่เสนอของผู้บริหารสถานประกอบการ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้ตามที่เสนอของผู้บริหารสถานประกอบการภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านความรับผิดชอบและการทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาเป็นด้านบุคลิกภาพและภาวะผู้นำ ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ด้านคุณธรรมจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 และด้านความสามารถทางสติปัญญาตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานประกอบการเห็นความสำคัญในการรับผิดชอบงานและการทำงานเป็นทีมซึ่งจะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จในการทำงานตามเป้าหมายที่วางไว้ ด้านบุคลิกภาพและภาวะผู้นำก็เป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็นในการทำงาน รวมถึงความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ด้านคุณธรรมจริยธรรมและด้านความสามารถทางสติปัญญาซึ่งเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานของบุคคล หากขาดคุณลักษณะประการใดประการหนึ่งไปย่อมส่งผลการปฏิบัติงานในองค์กร เช่น หากขาดคุณธรรมจริยธรรมย่อมมีผลให้บุคคลทำงานด้วยความไม่ซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน ขาดความรับผิดชอบ ไม่มีจรรยาบรรณในวิชาชีพของตน มีความประพฤติอยู่ในศีลธรรมอันดี มีความเสียสละต่อส่วนรวม มีความขยันอดทนในการทำงาน หรือหากขาดด้านทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี จะทำให้การสื่อสารข้อมูลระหว่างบุคคลผิดพลาดส่งผลกระทบต่อการทำงานในองค์กรสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกชัย เหล่าอิสริยกุล (2547 :บทคัดย่อ) ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คุณลักษณะที่สำคัญของบัณฑิตที่เจ้าของสถานประกอบการต้องการ คือ มีความรู้ความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ มีความเชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์ มีความรับผิดชอบต่องานที่ทำ ตรงต่อเวลา มีความขยันหมั่นเพียรในการทำงานสอดคล้องกับฉวีวรรณ แจ่มกิจ และคณะ (2554)ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตในการจัดการศึกษาของสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์โดยอยู่ในระดับมาก โดยด้านคุณธรรมจริยธรรมนั้นสถานประกอบการต้องการบัณฑิตที่มีความประพฤติที่ดี มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์สุจริต ทั้งต่อตนเองและผู้อื่นมีความตรงต่อเวลา ด้านความรู้มีทักษะด้านการ

ปฏิบัติการ สามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ มีความรอบรู้ในสาขาวิชาชีพ ด้านข่าวปัญญา สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ และประยุกต์ความรู้ แนวคิด หลักการ ทฤษฎีเพื่อใช้ความคิด การแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์และตัดสินใจได้ถูกต้องรวดเร็วแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ มีความรู้รอบตัวที่จำเป็นในวิชาชีพ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ จีน ญี่ปุ่น มาเลเซีย ความสามารถในการวางแผนการทำงาน ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและความสามารถในการทำงานเป็นทีม สอดคล้องกับสนทนา เขมวิทรัตน์ (2545 : 88-90) ศึกษาลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนครตามความคาดหวังของผู้บริหารสถานประกอบการ ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการมีความพึงพอใจและความคาดหวังต่อบัณฑิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเป็นด้านคุณธรรมและจริยธรรมสอดคล้องกับศิริวรรณ สิริพุทธิวรรณ (2547 : บทคัดย่อ) คุณลักษณะของบัณฑิตที่มีผลต่อการจ้างงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณ ผลการวิจัยพบว่า นายจ้าง/ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตของมหาวิทยาลัยทักษิณระดับมาก องค์ประกอบหลักที่นายจ้างมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และมนุษยสัมพันธ์อันดับที่สอง ด้านความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ นายจ้างมีความพึงพอใจระดับมาก และอันดับที่สามด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ/วิชาชีพ นายจ้างมีความพึงพอใจระดับมาก สำหรับองค์ประกอบย่อยที่นายจ้างมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตของมหาวิทยาลัยทักษิณมากที่สุด ได้แก่ ความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบต่องานที่ทำและอุทิศเวลา ความขยันหมั่นเพียรและกระตือรือร้นในการทำงาน การปฏิบัติงานตามกฎระเบียบของหน่วยงาน สำหรับองค์ประกอบย่อยที่นายจ้างมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตของมหาวิทยาลัยทักษิณน้อยที่สุด ได้แก่ ความสามารถในการใช้ทักษะทางภาษาต่างประเทศ (ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ) ความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติงาน ความสามารถในการทำงานเป็นทีมและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับ Donald and Other (2012) คุณภาพที่จำเป็นในการว่าจ้างเข้าทำงานในสถานประกอบของนักศึกษาระดับบัณฑิต และระดับปริญญาตรีที่สำคัญที่สุดเป็นความซื่อสัตย์และการมีจรรยาบรรณที่ดีในการทำงาน และคุณภาพที่มีความจำเป็นน้อยที่สุดในการว่าจ้างเข้าทำงานในสถานประกอบการเป็นคุณภาพความรู้ด้านภาษาที่สองและกิจกรรมพิเศษนอกหลักสูตร

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้ตามที่คณะของผู้ประกอบการประกอบด้วย องค์ประกอบด้านคุณธรรมจริยธรรม องค์ประกอบด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน องค์ประกอบด้านสติปัญญา องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบและการทำงานเป็นทีม องค์ประกอบด้านทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี องค์ประกอบด้านบุคลิกภาพและภาวะผู้นำ สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางการพัฒนาบัณฑิตดังนี้

- 1.1 นำแบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้ไปใช้ในการประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษา
- 1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณลักษณะตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ
- 1.3 การนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาคุณที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษา

คำขอบคุณ

ขอขอบคุณผู้บริหารมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ที่ได้ให้การสนับสนุนทุนงบประมาณการวิจัย ผู้บริหารสถานประกอบการในความร่วมมือในการจัดสนทนากลุ่มย่อย และตอบแบบสอบถามการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านในการพิจารณาเครื่องมือการวิจัย และผู้ช่วยวิจัยทุกท่านที่ได้ให้การสนับสนุนและความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้ ทำให้งานวิจัยประสบความสำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- ฉวีวรรณ แจ่มกิจ และคณะ (2554). *ศึกษาคูณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งชาติสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์*. รายงานการวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร.
- ทิตินา เขมมณี.(2553). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา : กลยุทธ์การสอน*. เอกสารประกอบการบรรยาย. สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง สำนักบัณฑิตยสถาน กรุงเทพฯ.
- มหาวิทยาลัยทักษิณ. (2547). *คู่มือการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยทักษิณปีการศึกษา*. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2555). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2555*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช นนทบุรี.
- ศิริวรรณ สิริพุทไธวรรณ (2547). *คุณลักษณะของบัณฑิตที่มีผลต่อการจ้างงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณ*. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา.
- สนทยา เขมวิรัตน์. (2545). *ศึกษาลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร. (รายงานการวิจัย) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร*.
- สายฝน บุษบา และคณะ. (2550). *คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว การโรงแรมและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากลที่พึงประสงค์ตามทัศนะของสถานประกอบการ. (รายงานการวิจัย) ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*.

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (Thai Qualifications Framework for Higher Education). ในการประชุมเชิงปฏิบัติ เรื่อง “กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ : การพัฒนารายละเอียดของหลักสูตรและรายวิชาให้มีคุณภาพ” กรุงเทพฯ : ณ โรงแรมเรดิสันกรุงเทพ.
- _____. (2555). การเตรียมความพร้อมบัณฑิตในศตวรรษที่ 21. [จุลสาร]. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- เอกชัย เหล่าอิสริยกุล. (2547). คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดสงขลา. (รายงานการวิจัย) สงขลา : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- Donald and Other. (2012). A comparison of the views of college of business graduate and undergraduate students on qualities needed in the workplace. *College Student Journal : Project Innovation (Alabama)*. 46(2).
- Hair, J.F., Sarstedt, M., Ringle, C.M., Mena, J.A., (2012). An Assessment of the use of partial least squares structural equation modeling in marketing research . *Journal of the Academy of Marketing Science* 40(3), 414-433.